

❶ راهپیمایی کونترادا

وینچنزو روستیچی

۷ دقیقه

بازگشت به پیشرفت

امیرحسین ناظمی

صنعت نفت اهواز

داشتند. جنگ‌های صلیبی یک سری درگیری‌ها بین کشورهای مسیحی و کشورهای مسلمان بود که به منظور بازپس‌گیری مناطقی در خاورمیانه و آسیای صغیر توسط مسیحیان از سال ۱۰۹۵ تا ۱۴۹۲ میلادی صورت گرفت. در نخستین جنگ صلیبی مسیحیان پیروز شدند و توانستند مناطق مورد نظر را فتح کنند. آن‌ها حکومت‌هایی با پادشاهان مسیحی تشکیل دادند اما در جنگ‌های بعد این مناطق از دست رفت و توسط حاکمان مسلمان فتح

دوره هنرمندان، معماران، شاعران و فیلسوفان روشن‌فکر و نوآور باعث شدند که اروپا به دوران شکوه خود در زمان امپراتوری روم و یونان باستان برگردد. باید توجه کرد که به‌هیچ‌وجه نمی‌شود افراد خاصی را باعث و بانی این دوره دانست چرا که رنسانس یک جو کلی در ایتالیا بود که البته دلایل مشخصی داشت.

دو رخداد جنگ‌های صلیبی و طاعون سیاه در قرون وسطی در ایجاد رنسانس نقش اساسی

رنسانس (Renaissance) دوره‌ای از تاریخ است که در طی آن تغییرات و تحولات بنیادی در سطوح مختلف اجتماعی، هنری و علمی رخ داد. خود واژه رنسانس، واژه‌ای فرانسوی به معنای **زایشی دوباره** است. اگرچه ایتالیا قلب تپنده رنسانس است، اما تأثیرات آن را در همه‌ی کشورهای دیگر می‌توان مشاهده کرد. این دوره که حدوداً از ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ میلادی به طول انجامید، دوران تاریک که سده‌ها اروپا را در بر گرفته بود پایان بخشید. در این

تجار اداره می‌شدند به وجود آمدند که معروف‌ترینشان جمهوریِ تجار ونیز است.

با رونق اقتصادی و جاری شدن طلا در شهرهای ایتالیا طبقه جدیدی از بانکدارها تشکیل شدند. خانواده مدیچی (House of Medici) یکی از این خاندان‌هاست و شاید در زمان خود قدرتمندترین و تاثیرگذارترین خاندان در جهان بوده باشد. این شگفت‌انگیز است که چگونه یک خانواده‌ی بانکدار از بسیاری از پادشاهان و سلاطین غرب و شرق پیشی گرفته است. خاندان

مدیچی در شهر فلورانس صاحب بانک بودند. با رونق بیشتر اقتصادی، آن‌ها به‌مرور شعب دیگری در ایتالیا بنا کردند و سپس در سراسر اروپا و سواحل مدیترانه گسترش یافتند. نفوذشان به اندازه‌ای زیاد شد که حتی پادشاهان، پاپ و کلیسای کاتولیک هم از آن‌ها وام می‌گرفتند. **برخلاف حاکمان فئودال** هم دوره‌شان آن‌ها با زور یا وراثت به قدرت نرسیدند بلکه با بهبود تجارت و افزایش رونق اقتصادی از محبوبیت مردم برخوردار شدند. از نظر آن‌ها نیکوکاری و کمک به هم‌نوع برابر با گسترش زیبایی، هنر و دانش بود. برای همین آن‌ها بخش زیادی از ثروت خود را صرف حمایت از

۱ بانوی شکوهمند

سندرو بوتیچلی

کشتی‌های تجاری از دریای سیاه و از راه قسطنطنیه وارد اروپا شد. طبیعتاً چون بنادر ایتالیا در مسیر کشتی‌های تجاری قرار داشتند، این کشور خیلی زود دچار این بیماری وحشتناک شد. با گسترش بیشتر این بیماری هر روز تعداد بیشتری از افراد می‌مردند. این امر باعث شد که نیروی کاری در جامعه کم شود و در نتیجه افراد می‌توانستند دستمزد بیشتری طلب کنند. در نتیجه شاهد به وجود آمدن طبقه جدیدی از افراد ثروتمند هستیم که ثروتشان همه حاصل تلاش و کوشش خودشان بوده است. در این زمان حکومت‌هایی که تماماً به وسیله

شد. اگرچه مسیحیان در این جنگ‌ها شکست خوردند اما **دستاوردی بسیار با ارزش‌تر از زمین کسب کردند.** پس از پیروزی‌های نخستین، مسیحیان توانستند سواحل و بنادر مدیترانه را از آن خود کنند. در زمان صلح به تجارت با مسلمانان پرداختند و به کالاهای ارزشمندی که از طریق جاده ابریشم از شرق دور به سرزمین‌های مقدس می‌رسید دسترسی پیدا کردند. مهم‌تر آن‌که مسلمانان در این زمان در دوران طلایی خود بودند و پیشرفت علوم نزد آنان بیشتر از اروپاییان بود. این کالاهای کمیاب و علوم پیشرفته با کشتی به

اروپا منتقل می‌شد و منطقی‌ترین و نزدیک‌ترین بنادر اروپا برای تجارت، بندرهای ایتالیا بود. طولی نکشید که مسیحیان سرزمین‌های مقدس را از دست دادند پس برای بازپس‌گیری آن‌ها جنگ‌های صلیبی را دوباره آغاز کردند. حتی در زمان این جنگ‌ها هم تجارت با مسلمانان متوقف نشد. به این شکل که کشتی‌های حامل سربازان به سرزمین‌های مقدس می‌رسیدند اما در راه برگشت کشتی‌ها پر از کالاهای مختلف تجاری بود.

یک اتفاق مهم دیگر شیوع طاعون سیاه بود. هیچ‌گاه انسان به این اندازه به انقراض نزدیک نشده بود. طاعون سیاه هم همراه با

❶ معبد (مقبره) پتر قدیس در مونتریو

دوناتو برامانته

هنرمندان، فیلسوفان و دانشمندان می‌کردند. همچنین با حمایت از معماران، باعث به‌وجودآمدن شکوه خاصی در زمینه‌ی شهرسازی و معماری شدند. میراث معماران فلورانس حتی تا به امروز هم پابرجاست و فلورانس یکی از زیباترین شهرهای جهان است که هر ساله گردشگران زیادی را به خود جذب می‌کند.

خانواده‌ی مدیچی دارای کتابخانه‌ای بزرگ و مشهور در فلورانس بودند و همواره تلاش می‌کردند که کتاب‌های کمیاب را یا کتاب‌هایی که ارزش آن‌ها کوچک شمرده می‌شدند جمع‌آوری کنند. به این شکل که محققانی که توسط خانواده‌ی مدیچی استخدام شده بودند، به شهرهای مختلف می‌رفتند و در کلیساها یا در دربار پادشاهان و حاکمان به دنبال چنین کتاب‌هایی می‌گشتند. همچنین با حمایت از فیلسوفان، آن‌ها را به مطالعه‌ی فلسفه‌ی غنی یونان باستان تشویق می‌کردند. خانواده مدیچی به خصوص در حمایت از هنرمندان شهرت خاصی دارند. در حقیقت بسیاری از بهترین و مشهورترین هنرمندان جهان، زمانی در دربار مدیچی بودند از جمله این هنرمندان میتوان از داونچی و میکلانجلو نام برد. حتی میکلانجلو سال‌ها در کاخ شخصی لورنزو مدیچی زندگی می‌کرد.

و بررسی ساختمان‌های روم باستان توسط معماران آن زمان است. آن‌ها کتاب‌های زیادی درباره‌ی زیبایی و کاربرد ساختمان‌ها در این دوره نوشتند. با مقایسه‌ی شهرهای مربوط به رنسانس و شهرهای مدرن متوجه می‌شویم که اگرچه

بر داشتن زیبایی و شکوه، بسیار کاربردی و منطقی بودند زیرا حاکمان رنسانس از تاثیر محیط زندگی بر انسان آگاه بودند و اعتقاد داشتند که انسان توسط محیط اطرافش شکل می‌گیرد. زیبایی معماری این دوره اتفاقی نیست بلکه حاصل مطالعه

معماران رنسانس که وارثان معماران بزرگ رومی بودند با نوآوری‌های خود دست به خلق زیباترین شهرها در تمام ایتالیا زدند از فلورانس گرفته تا ونیز و میلان. سازه‌ها علاوه

در این راه به کار می‌بردند. خصوصاً می‌توانیم تاکید زیادی بر روی ترسیم نور و سایه در آثار این دوره مشاهده کنیم. ویژگی قابل توجه دیگر این دوره، پرداختن به مناظر و طبیعت است به عبارت دیگر ما شاهد ظهور طبیعت‌گرایی یا ناتورالیسم هستیم.

همه‌ی افراد مسبب رنسانس از حاکمان گرفته تا هنرمندان دارای یک رسالت بودند و آن کمک به گسترش زیبایی و علم و دانش بود. رمز موفقیت رنسانس تنها رونق اقتصادی نبود بلکه دید خاص و ویژه‌ی افراد موثر بود. اگر حاکمان پول خود را به هنرمند می‌سپردند که هرچور می‌خواهد به آفرینش آثار هنری بپردازد، بی‌شک رنسانس موفقیت‌آمیز نمی‌بود اما حاکمان دنبال هدف خاصی بودند. هنر برای نمایش زیبایی جنبه‌های مختلف زندگی، فلسفه و علم برای گسترش دانش و حکمت، معماری زیبا برای داشتن ساختمان‌ها و شهرهای زیبا و همزمان پرکاربرد و ده‌ها عامل دیگر که مستقیم یا غیر مستقیم بر زندگی امروز ما تاثیر گذاشتند. علاوه بر این که ما می‌توانیم از آثار به‌جامانده از این دوره لذت ببریم می‌توانیم از خالق‌های آن‌ها درس بگیریم و تلاش کنیم جهشی فرهنگی اجتماعی همانند رنسانس در جامعه خود ایجاد کنیم.

ما پیشرفت تکنولوژی، بهبود رفاه و شرایط اقتصادی داریم اما به طور کلی شهرهای مدرن ما به مراتب زشت‌تر از شهرهای رنسانس هستند. دلیل اصلی این اختلاف فجیع می‌تواند محدود بودن وسعت دید انسان امروزی باشد زیرا پیشرفت تکنولوژی و افزایش سرمایه باعث افزایش نوآوری نمی‌شود.

قبل از رنسانس اکثر موضوعات هنری پیرامون الهیات و مذهب می‌گشت. در رنسانس هنرمندان با دید انسان‌گرایانه به زندگی فعالیت کردند و در نتیجه هنر به سمت سکولاریزه شدن رفت. همچنین گفتیم که یکی از ویژگی‌های رنسانس بازگشت به فرهنگ روم و یونان باستان بود. بدیهی است که آثاری با محوریت اسطوره‌های رومی و یونانی محبوبیت زیادی پیدا کردند. هنر در رنسانس نخستین قدم‌های جاه‌طلبانه را به سمت رئالیسم یا هنر واقع‌گرایانه برداشت. در این دوره هنرمندان تمام تلاش خود را می‌کردند که موضوع اثر به واقع‌گرایانه‌ترین شکل ممکن ترسیم بشود. از این رو تکنیک‌های مختلفی را

رستاخیز

جورجیو وِساری، فِدْرِیکو زوکاری